

Előfizetési árak:

Évi rész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyedévre	2 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Marosujvár, Csesztve u. 26.

Kiadóhivatal:

Marosujvár, Csesztve u. 2.

Kéziratot nem adunk vissza.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban árszabály szerint.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

Wekerle.

Az ország megnyugvással és bizalommal látja Wekerle Sándort a miniszterelnöki székben. Az ő történelmi alakja illik a mai idők óriási méreteihez. Munkabírása, politikai bölcsesége, sokoldalú, ragyogó tehetsége nélkülözhetetlen töke az új Magyarország felépítéséhez, nála hivatottabbat erre a munkára nem is találhattak volna. Az ő súlyos és tartalmas egyénisége, mely mindenkor dísz volt politikai életünknek, most hozzákapcsolódott ahhoz a demokratikus programhoz, melyet az Esterházy-kormány a nemzet elé terjesztett. Konciliáns, de ha kell, harcok tűzében szikrázó, gyémánt-szilárd jelleme egyik nagy biztosítéka annak, hogy azokkal a kiváló férfiakkal együtt akiknek társaságában az országot kormányozza, megvalósítja ezt a programot s mindenekelőtt ennek erőtfakasztó, néptünet izmosító alaptételét s tulajdonképpeni lényegét: a radikális választói retortot.

Wekerle neve voltaképp maga is program. Politikájának nagy vonalai egybeesnek az utolsó évtizedek fejlődésének irányával. Ezt a politikát nemes liberalizmus és mély nemzeti érzés jellemzi. Nála a haladás szeretete egybeforrott a nemzeti gondolat hoz való hűséggel. Szemben bizonyos konzervatív politikusokkal, akik állami érdeknek tették meg a legridegebb osztályérdeket, már egy negyedszázaddal ezelőtt a liberalizmus tiszta forrásával akarta feltrissíteni a magyar közéletet. Aligha tulzunk, ha azt mondjuk, hogy ami liberális reform, demokratikus vívmány Magyarországon az utolsó évtizedekben létrejött, az job-

badán mind az ő nevéhez fűződik. A történelem fényébe beállítva alakját látjuk, hogy pályájának felfelhaladó vonala párhuzamos a demokrácia emelkedő utjával. S most, hogy a demokratikus eszmék hatalma a legmaradibb országokat is kilendíti a mesterségesen konzervált középkorból, neki, a nagy demokratának, a polgári munka hőségének adatott meg hogy a dolgos Magyarország szorgoskezü milliőit a jogok teljességéhez segítse.

Neki adatott meg az is, hogy egy igazi világkatasztrófa közepette vezére legyen a nemzetnek. Füstös romok, elpusztult falvak helyén az ő alkotóerejének kell új életet teremtenie. Az ő hatalmas munkakedvének kell újra mozgásba hoznia az elanyhult energiákat, fellelkesítenie a fájdalomban az elalélt szíveket. A háborús bajok enyhítése, az ország közgazdaságának, pénzügyeinek fellendítése az ő feladata lesz és az ország boldogan vette tudomásul, hogy ez a soktapasztalt, áldott tehetségű álamférfi ezekben a nehéz időkben ismét a nemzet szolgálatába állott. Két előbbi miniszterelnökségének sikerei mindenki előtt ismereteseek. Hogy csak a főbbeket említsük: Wekerle hozta rendbe az ország finansziát, ő vezette át az országot a súlyos egyházpolitikai krízisen a legélesebb alkotmányválság idején az ő bölcs, hazafias mérséklete épített hidat király és nemzet között. Most teljes az összhang az uralkodó és a trónjáért vérző magyar népe között. A király akarata és a nép vágya találkozik abban a politikában, melyért Wekerle a felelősséget vállalta. És a munkában újjászületni akaro Magyarország bizalomteljesen üdvözli az új ministe-

relnököt, kinek egész, sikerekben gazdag pályája a polgári munka diadalát jelenti.

Mennyi gabonát tarthatunk vissza illetve vásárolhatunk?

A gazdasági szükséglet címén feloldható, illetve vásárolható terménymennyiséget, valamint a vásárlásnál követendő eljárást, végül a termelőnek fizetendő őrési és raktározási díjat az Országos Közelmezési Hivatal elnökével egyértelműleg az alábbiakban állapította meg a földművelésügyi miniszter:

A gazdasági cselédek

és alkalmazottak terménybeli járandósága címén csak annyi terményt szabad számításba venni, amennyi a termelő által gazdasági cseléddel vagy alkalmazottal kötött szerződés értelmében a cselédnek vagy alkalmazottnak az 1917. évi augusztus hó 16.tól 1918. évi augusztus hó 15-ig tényleg jár.

A konvenció szükséglet megállapításánál csak azoknak a cselédeknek járandósága vehető számításba, akik a megállapítás időpontjában tényleg a gazdaságban vannak, illetve a legközelebbi cselédfogadaskor valószínűleg felfogadhatók lesznek. Megjegyzem, hogy ha a cseléd-felfogadaskor a szegődtetés nem következne be, a felfogadási idő után az így feleslegessé vált mennyiség negyedévenként beszolgáltatandó.

Az a terménymennyiség, melyet a termelő a hadbavonult cseléd családtagjának tényleg kiszolgált, a gazdasági szükségletbe beszámítandó.

Vásárlás útján azonban csak azon cselédek részére biztosítható a konvenció, akik a vásárlás idején a gazdaságban tényleg szolgálatban vannak, a hadbavonult cselédek családtagjai részére pedig csak akkor, ha ezek a gazdaságban tényleg szolgálatot teljesítenek.

Az időszakos munkások élelmezése címén csak ott lehet feloldásnak, illetve vásárlásnak helye, ahol a természetbeni

MIT KIABÁLTOK?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsóbb árakban készíttetnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK?

ellátás eddig is szokásban volt. Azt, hogy 1917. évi augusztus hó 16. tól 1918. évi augusztus hó 15-ig terjedő idő alatt, mely időszakra és hány ilyen munkás, illetve hány hadifogoly vehető számításba, természetesen csak az illető gazdaság üzemének és viszonyainak, illetve az ezekben esetleg beállott változásoknak megfelelő elbírálásával és az előző években tényleg alkalmazott időszaki munkások és hadifoglyok számával leendő egybevetés útján kell eldönteni. Az ily címen fejenként és havonként feloldható, illetve vásárolható készlet azonban 15 kg.-ot meg nem haladhat.

Aratóréss, cséplőréss

címén csak annyi terményt lehet számításba venni, mint amennyit az 1917. évben végzett aratási és cséplési munkáért az idej termésemből a gazdának még szerződés szerint ki kell szolgáltatnia, továbbá azt a mennyiséget, amelyet az 1918. évi augusztus hó 15. ig kell majd a termelőnek az 1918. évi aratásnál és cséplésnél alkalmazott részeseknek előlegképen kiszolgáltatnia.

A búzánál 100, rozsnál 110, árpánál 100, zabnál 90, zabosbükknőnél 90, (ebből árpa vagy zab, vagy a kettő együttvéve legfeljebb 65, bükknő legalább 25 kg.) kölesnél 20 kg-t lehet számításba venni.

A vetőmag céljára feloldott készletet a birtokos más célra nem használhatja fel, hanem az esetleg fennmaradt készletet — a köles kivételével — közszükségleti célokra átengedni köteles és pedig az őszi vetésből visszamaradt készletet 1918. évi január 1-ig, a tavaszi vetésből visszamaradtat pedig 1918. május 15. ig.

Az állatállomány szükségletének megállapításánál

csak a gazda rendes állatlétszáma vehető számba.

Egy igás lóra az egész gazdasági évre öt métermázsnál több zab rendszerint még ilyen indokolt esetekben sem vehető számításba.

Az egész éven át állandóan nehéz munkát végző részére azonban kivételesen 7 q zab igényelhető. Azt, hogy a ló tényleg egész éven át állandóan nehéz munkát végez, a termelő, illetve vásárló hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartozik.

A ménlő évi szükséglete 12 q ban, az egy éven aluli csikó 2 q-ban állapíttatik meg.

Egy éven felüli csikó részére abrak-takarmány számításba nem vehető.

Őszvér és szamar részére a fenti mennyiségnek csak $\frac{2}{3}$ része oldható fel, illetve vásárolható.

Az oly termelő, kinek tengeritermése is van, zabot egész évre csak hágómének és csikók takarmányozására tarthat vissza, többi lovai takarmányozására ellenben csak arra az időszakra, míg ez évi tengeritermése felhasználhatóvá válik, vagyis 1917. évi október hó végéig.

Zabot egész évre vásárolni szintén csak hágómének és csikók takarmányozására szabad, más ló takarmányozására ellenben csak arra az időszakra, míg fél a további szükségletét az ez évi tengeritermésből beszerezheti, vagyis a beszerzéssel járó járó időre való tekintettel 1917. évi november hó végéig.

Szarvasmarha eltartására általában árpát vagy zabot feloldani vagy vásárolni nem szabad. Kivételt képez a hágóbika, melynek részére 7 q, továbbá az $\frac{1}{2}$ éves koron alóli borjú, melynek

részére az elválasztástól fél éves koráig napi 50 dkg oldható fel, illetve vásárolható. Szarvasmarha hizlalására (kimustrált ökrök feljavitására) árpa és zab nem oldható fel, illetve nem vásárolható.

Oly tehenészetek részére, melyek a tejet az Országos Közélelmészeti Hivatal elnöke által megszabott feltételek betartásának kötelezettsége mellett közfogyasztásra lekötik, az Országos Közélelmészeti Hivatal elnöke állatonként 7 q abrak-takarmány feloldását, illetve vásárlását engedélyezi.

Tenyészkos részére 3 hónapon át napi 25 dkg,

bárány részére 40 napon napi 10 dkg zab oldható fel, illetve vásárolható; egyébként juh és kecskeállomány eltartására (hizlalására) sem árpa sem zab nem használható fel.

Sertésállomány eltartására általában árpa, zab is oldható és nem vásárolható. Kivételt képez a

tenyészkoca, melynek részére 2 q zab vagy árpa és a

tenyészkoza, melynek részére a szaporulattal együtt 15 q árpa oldható fel, illetve vásárolható.

Sertésállomány hizlalására gazdasági szükséglet címén csak annyi sertés után lehet szemes takarmányt számításba venni, ahány sertés a termelő háztartásában és gazdaságában rendszerint természetbeni el látást (szalonna járandóságot) élvező személyek részére az 1917/18. gazdasági év alatt szükséges. A feloldható árpamennyiség sertésenként 5 q-t meg nem haladhat.

Az oly termelő azonban, kinek tengeritermése is van, árpát csak a malacok részére és pedig fejenként 50 kg-ot, továbbá a hizók részére és pedig egyenként csak 2 q-t tarthat vissza.

Árpa szintén csak az előbbi bekezdésben megszabott mértékben vásárolható.

Süldő sertések részére árpa, zab sem fel nem oldható, sem nem vásárolható.

A termelő gazdasági szükségletét meghaladó számú sertést csak előzetes külön engedéllyel és csak akkor hizlalhat, ha ezeket a sertéseket közfogyasztásra lekötik. Azt, hogy ily sertések hizlalására mennyi és minő szemes takarmány és mily feltételek mellett oldható fel, illetve vásárolható, külön rendelet fogja szabályozni.

Baromfiállomány eltartására (hizlalására) csak ocsu oldható fel, illetve vásárolható és pedig egy állatra annak szaporulattal együtt tyuknál 35 kg.

Kacsánál, libánál és pulykánál 50 kg. Azt, hogy az állatállomány eltartására az mennyi tengeri lesz feloldható, illetve vásárolható, külön rendelet fogja szabályozni.

Feloldása termelő gazdasági szükségletére

Az átvevő bizottság a készlet feloldása előtt köteles meggyőződést szerezni arról, hogy a gazdasági szükséglet kiszámításának alapjául szolgáló adatok a valóságnak tényleg megfelelnek-e?

Tisztviselő érdekek.

Az „Állami Tisztviselők Lapja” legutóbbi száma (július 31. 14. szám) a tisztviselők politika szervezkedéséről általános megfigyelésre méltó és olyan időszerű közleményt tartalmaz, mely a magyar állam összes alkalmazottjait egyformán érdekli.

Az érdekes közlemény beszámolt az „Állami Tisztviselők Országos Egyesülete” és az „Igazságügyi Segédhivatali Tisztviselők Országos Egylete” mint társ egyesületek folyó évi július 9-én megtartott azon nagyarányú értekezlet egyhangú határozatáról, melyen dr. Andor Endre min. tanácsos és Wunszer Henrik társelnökök kimondották, hogy a tisztviselők politikai szervezkedése ma már országos érdek.

Különösen dr. Andor Endre az „A. T. O. E.” képviselőjében a határozati javaslatához a következő kijelentéssel járult;

megállapította, hogy: „a választójoggal való foglalkozás magában véve nem politika, hisz az „A. T. O. E.” husz év óta napirenden tartja a kérdést. Üdvözlí éppen azért ezt a mozgalmat annál inkább, mert a tisztviselők politizálása a most előterjesztett keretekben csak eszköz leendő gazdasági helyzetük megjavítására s a fennálló politikai pártok egyikéhez sem csatlakozván, a tisztviselők helyzetének biztosítását célzó ilyen törvénybe ütköző eszközök felhasználása emberi jog és nem olyan politizálás, melyre az 1899 évi XV. t. c. 167 §-a és az 1913 évi XIV. t. c. 146 §-a volna alkalmazható.

De nemcsak az Andor Endre kijelentése, hanem az előterjesztett határozati javaslat meggyőző érvekkel támogatott megokolása is mély hatással volt az értekezletre, melyből kifejezésre jutott azon óhajlás, hogy legyen vége azon lehetetlen állapotnak, hogy éppen a tisztviselő legyen esonka jogu polgára a nemzetnek!

A határozati javaslattal biztosítani törekszik a tisztviselők választójogának szabad gyakorlását, melyről így szól az egyhangulag hozott határozat:

1. „A legközelebbi országgyűlési képviselőválasztásokon a tisztviselői kar szükségesnek tartja, hogy a közalkalmazottnak passiv választói jogukat minden befolyástól szabadon gyakorolják és arra törekedjenek, hogy az egynegyed millió számáruyukhoz képest minél többen jussanak be az országgyűlés házába.

2. Kimondották, hogy az 1899 évi XV. t. c. 167 és az 1913 évi XIV. t. c. 146. §-át a tisztviselőkre nézve elavultnak tartják és azoknak megváltoztatását valamint a közszolgálati alkalmazottnak politikai akció szabadságának biztosítását elsőrendű szükségletnek nyilvánítják.”

Ezen határozatok értelmében kimondták a sürgős kongresszus összehívását is.

Midőn az Országos Székesfővárosból megindított ezen újabb tisztviselői mozgalmat a vidéki testvéregyesületek köréből örömmel üdvözljük, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy meglesz annak üdvös eredménye!

A jobb jövő reményét a következő jelenségek is fokozzák: gr. Eszterházy miniszterelnök a Wekerle kormány által tervezett szolgálati pragmatika törvény javaslatot véleményadás végett áttette az „A. T. O. E.”-nek. Gr. Batthyány Tivadar Öfelsége ssemélye körüli miniszter pedig Szekszárdon történt újbóli megválasztása alkalmával a tisztviselő-kérdésről így nyilatkozott:

„Mi azt akarjuk, hogy a kunyorálás és jogbizonytalanság helyébe a jogállapot lépjen! A közalkalmazottak anyagi helyzetének javítása, mint a kormány már kifejtette — szívünkön fekszik. E mellett első és legfontosabb feladatunk a szolgálati pragmatika, mely a tisztviselők jogait és az állam jogait egyforma szigorúsággal, de egyenlő határozottsággal is kell, hogy megállapítsa!”

Ez a kijelentés legyen bátorító szöveg, igéje a most megindított tisztviselői mozgalmnak, mely egy táborba hozza össze a tisztviselői kart, melynek zászlója alatt tegye lehetővé a magyar parlamentben megalkotni azt a törvényt, mely szabadítson meg minket az önkény lidérenyomásától és adja meg anyagi helyzetünk biztosítását s alkossa meg olyan szolgálati szabályunkat, mely biztosítsa jogainkat, hogy mi is független egyenlő szabad polgárai legyünk a magyar hazának!

Harmath Domokos.

Adakozzunk hadi jótékony célokra!

HIREK.

— Személyi hír. Dr. Janesó Ödön bányakerületi főorvos az elmúlt héten Budapesten tartózkodott, ahonnan folyó hó 27-én érkezett vissza.

— Elölépítés. dr. Votisky Géza Alsó-Fehér vármegyei kir. tanfelügyelő a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába előlépett.

A gabona drágítása ellen.

Alig hogy megkezdődött az idei gabonatermés kieséplése, már is megindult az ilyenkor szokásos spekuláció. A termelők kihasználván a fogyasztók közönség nyomorúságos helyzetét, horribilis árakon adják el a gabonaneműeket, mintha az árszabályozás terén semmi sem történt volna. A vásárlók pedig — természetesen, ha pénzzel bírják, — megadnak minden árat, csak hogy gabonához különösen buzához juthassanak.

Az árfelejtés megakadályozása érdekében gróf Hadik János, az Országos Közéletelmzési Hivatal elnöke körrendeletet intézett a törvényhatóságok első tisztviselőihez. A rendelet a következőképp hangzik:

Több oldalról jelentik, hogy úgy eladók, mint vevők túllépik a gabonaneműekre nézve magállapított legmagasabb árakat. Minthogy a fennálló szabályok értelmében a maximális árakra vonatkozó rendelkezések megszegése kihágást képez, felhívom, utasítsa az elsőfokú hatóságokat, hogy az említett rendelkezések magtartását minden irányban hathatósan ellenőrizzék, tudomásukra jövő minden egyes esetben a kihágási eljárást haladéktalanul tegyék folyamatba és gondoskodjanak a visszaélések legszigorúbb megtorlásáról. Egyben felhívom, egy föltételt tegye azonnal a legszélesebb körben közhírré és a maximális árak túllépése miatt a törvényhatóság területén indított kihágási ügyeknek első fokozatú való mikénti elintézéséről tegyen hozzá minden hó elsején jelentést.

— Szabadságolják az 1867. évfolyambeli népfölkelőket. A „Marosujvár arról értesül, hogy legközelebb tartósan szabadságolni fogják az 1867 évben született népfölkelőket. A szabadságolásra már minden intézkedés megtörtént. Szeptember elején, vagy legkésőbb október elején fog megjelenni a királyi rendelet, amely megparancsolja, hogy az 50 éves népfölkelők — kivéve azokat, akik önként jelentkeztek katonai szolgálatra — szabadságoltassanak.

— Műsoros-estély az Intézkedőben. Vasárnap, a marosujvári szegénytanulók fölsegélyezésére a Stefánia bánya intézkedő termében műsoros estély volt. Ezuttal apró tanulók voltak a szereplők, a kiknek megkapó ügyessége, othonias föllépése általános elismerést váltott ki, az intézkedőt színláttig megtöltő közönség körében. Műsoron volt a Javulás c. egyfelvonásos színmű. Itt különösen tetszett a Berezi szerepében — Régiusz Lajos. Megújraza a közönség Salamon Margitnak zenekísérellet mellett előadott énekét. A kisleány kellemes, tisztán csengő hangját különös figyelemben részesítette a köz-

zönség és föllépését hosszas tapsal jutalmazta.

Szívesen szögezzük le, hogy a színmű sikeres összjátéka Jovián Etelka áll. isk. tanítónőnek az érdeme, aki a betanítás fárasztó munkáját végezte. A zenei számoknál a mester Kovács József áll. isk. tanító volt. Ő volt egyébként az est megteremtője és az ő rendezése alatt folyt le az egész előadás. Elismeréssel adózik a köznyilvánosság ez utóbbinak, a zene érzék fejlesztése mellett a közművelődés céljait szolgáló dicséretes és felette fontos teljesítménye előtt.

— A lisztellátás akadálytalan lebonyolítása végett szükségessé vált a Hadi Termény részéről vidéki kirendeltségek szervezése. Ilyen kirendeltség lesz Nagyenyeden is, melynek működési köre Alsófehér és Széchenyvármegyékre terjed ki.

— A rokkantak vasúti kedvezményei. A kereskedelmi miniszter rendelete alapján a magyar államvasutak vonalaira kiterjedő utazási kedvezményt biztosítottak azon rokkant katonák részére, kik valamely munkaközvetítő szervezet közvetítésével munkaközvetítésével munkakeresés céljából utaznak. Az ilyen rokkant katonák lakóhelyükről a munkaközvetítő intézet székhelyére ingyenesen, munkaközvetítő helytől az elnyert munkahelyig pedig félárú jeggyel utazhatnak a személyvonatok III. osztályán a munkaközvetítő intézet igazolványa alapján.

— Tűz Alsószentmihályon. Szombaton (aug. 18-án) délelőtt nagy tűz pusztított Alsószentmihály községben. A tűz reggel 7 órakor özv. Formán Józsefné telkén keletkezett, állítólag azon okból, hogy a tüzes hamut egy edényben gondatlanul egy kazal tövébe tették le, melytől a kazal tüzet fogott s a nagy szélben a tűz pillanatok alatt terjedt tova, mert bő tápot kapott a szalmatetős épületek és behordott takarmány között.

Szerencsére az erős szél iránya keresztben és nem hosszában vágott keresztül a falun s így a veszedelem megfékezése — ha nagy küzdelemmel is, — de mégis könnyebb volt, mintha a falu egész hosszában több helyen gyuladtak volna ki a házak és melléképületek. Csakhamar az egész község a tűz színhelyén termett és segített oltani, melyben hathatósan közreműködtek a tordai és közeli községi tűzoltók s elsősorban a tordai szóda- és cementgyár egész férfimunkás személyzete, kiket Farkas hadnagy vezetett ki a helyszínre s a gyárak teljes tűzoltó felszerelésével a mintegy 100 főnyi csapat Farkas hadnagy szakszerű lelkes vezetésével széperedményű, gyors és kemény munkával legyőzte a pusztító elemet úgy, hogy már délelőtt 10 órára a tűz el volt oltva. Négy lakóház, összes melléképületei és igen sok gabona és takarmány lett a tűz áldozata. A kár kb. 300 000 korona, melyből biztosításból csak kevés térül meg.

— A marosujvári állami ovódaiban a beiratkozások szeptember hó 1-én kezdődnek s azok a közbeeső vasárnap miatt 3-án és 4-én folytatódnak.

— A ki a katonai szolgálattól fel van mentve bármely címen mentesítő igazolványát saját érdekében állandóan magánál hordani köteles.

— A tordai kisasszony napi országos vásár szeptember 5-én (szerdán) lesz. Ezen az egy napon lesz a kirakó- és állatvásár is. Az állatfelhajtás most korlátozva nincs.

— Pályázati felhívás! Az Emke Igazgató-választmány a pályázatot hirdet a Magyarországi Tanítók Értvéss Alapjánál és az Emkénél kezelt Gyertyánffy István féle két 100-100 koronás néptanítói jutalomra.

A pályázathoz a tanügyi, irodalmi és társadalmi működésről szóló bizonyítvány vagy igazolvány csatolandó, annak kimutatásával együtt, hogy a folyamodó az Értvéss-alapnak kötelezettségeivel rendben levő tagja. Pályázati határidő: 1917. augusztus 25.

Az Emke Elnöksége.

— Megnyugtatósul. Jól tudjuk, mennyi nélkülözést okoz a közlelmezés rendetlensége mindenfelé, így Marosujvárt is; de a nagy mértékben megindult zugolódást el kell terelünk helytelen irányától. Nem csodálkozunk rajta, ha az avatatlanok ott keresik a bajt ahonnan legelőlemibb szükségleteik kielégítését megkapták, t. i. a községi előljáróságnál; de mi, akik szem- és fültanui voltunk számos alkalommal annak a mindent megkísérő fáradozásnak a melyet Kurta Károly községi jegyző, mint az előljáróság érdemeiben gazdag, fáradhatatlan munkássága fejében s a közlelmezést vezető más közegek kifejtene, hogy a legsürgősebb megoldást ebben a nehéz kérdésben megtalálhassák azoknak igazolniok kell őket a közvélemény előtt.

A végleges megoldás küszöbön van értesülésünk szerint az egy heti tengeri liszt kiosztása után jön a rendes lisztellátás, valamint a kellő buzamennyiség kiutalása iránt és megtörténtek a szükséges erélyes lépések.

— Az Országos Cukorközpont értesítette az alispáni hivatalt, hogy a szénhiány miatt a gyárak a nyers cukor felfinomítására képtelenek és ezért a legközelebbi hónapokban csak nyers cukrot fognak szállítani.

— „Azokat se a golya költötte”... Némasszony meg a Zsuzsa huga őszibarackot, szőlőt meg egyéb jót hoztak ki a sebesültszállító vonat elé.

Felnyújtják a vagon ablakába. Valami furcsa öltözkű, sötét, sápadt arcú emberek mohón nyulnak utána. Elszedik és olyan formán integetnek, mintha köszönnének, de egy szót sem szólnak.

— Szegényeknek a szavuk is ott veszett a muszkák között, — mondja Julis néni a hugának.

— Hej, Julis néni, nem úgy látom én. Mer hát nem a mi betegyeinknek attuk ám, a mit hoztunk. Hauem megkeverődünk a sok gözös közt, osztán a muszka foglyok kapták. Enyje, enyje Julis néni, ezt rosszu töttük!

— Hadd ee, Zsuzsika! Így is jó. Azok is csak anya szülte.

Füßy József, kiado.

Csak azoknak a cigarettá-
zomnak, kik egészségükre
való tekintetből szívesen
költenek naponta 2-3
fillérrel többet:

Modiano-clubspecialité szivarkahüvelyek.

Orvosi tanácsra a hüve-
lyeken nincsen sem bronz
sem színnyomás de min-
den hüvelyben benne van víznyomással a
gyáros aláírása
Egy könyvecske sodorni való papír 10 fillér.

Eladó.

5 drb. ablak 160/85 cm. és 36
fal vastagságba.

3 üveg ajtó 2 tele 32 cm. bé-
léssel és borítással teljesen új!

Ertekezni A Polgári kaszinóban.

Ön hálás lesz

nek m ami-
ért kinzó

tyukszemétől a RIA BALZSAM használata
által már 3 nap alatt megszabadult. Ez a
kiváló szer gyökerestől és fájdalom nélkül
irtja ki a tyukszemet, megszüntet és nyoma-
lanul eltünteti mindennemű bőrkeményedést
és szemölcsöt. Ezenkre menő hálairatok. Ára
jótálló levéllel téglcsőként K 1.75. 3 téglcső
K 4.50. 6 téglcső K 7.50

Izzad a lába, keze vagy hónalja

ugy hozassa meg a kitűnő
„ITA” hintőport és azonnal
megszabadul ettől a kellemet-
len szagtól. Ára egy doboz
1 kor. 75 fill., 3 doboz 4 ko-
rona 50 fill. Szétküldés na-
ponta. Kapható az egyedüli készítőnél, Dr.
Kemény Miklós Kassa, postafiók 12/v.

Hirdetés.

Károsultak, kiknek a vá-
sut ellen kárköveteléseik vannak for-
duljanak Stermann Ignác budapesti
törvényszéki bejegyzett céghez:
(lakik Bpest Vilmos császár ut 66.)
aki a vasutak elleni követeléseket
saját költségén a megállá-
podásszerű jutalék mellett elvállalja.

Mészáros-tér 6 sz. alatti, valamint (Boszniaiban) az Andrássy-ut 12 sz. alatti házak örök áron eladók!

Ertekezni lehet le-
velben **Lányi
Gyula** címen
Felsőbánya, Szath-
már megye.

Eladó.

Marosujvart a
Csongva utca
11 szám alatt fekvő (Weress Sándor
féle) házastelk eladó. Bővebb értesí-
tés a Kolozsvári Gazdák Hitelszövet-
kezeténél Kolozsvár, Boeskey-tér 13.
szám alatt nyerhető.

Nagyszerűen bevált a harcoknál és
Altalában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok,
mell- és hátfájás stb. esetében
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. capici
compos
Horgony-Pain-Expeller pótlék
Üvege K -80, 140, 2 -
Kapható gyógyszerárakban vagy közvet-
lenül az „Arany Gyógyászati” üzletből
Dr. Richter-féle gyógyszerárakban,
Prága, Előre utca 5.
Magyarországi kizárólagos

Uj butor hitel!

Részletre, kölcsönképen adok el
ebédlő, háló, nappali szobaberendezést.

Garai Károly

butor üzlete

Arad, Asztalos Sándor- u 5-

BEVEZETŐ
100 KORONÁTÓL
500 KORONÁIG

NAGY FÉNYKEPES
HANGSZER- és LEMEZ
JEGYZÉK INGYEN!

Ha igazán kellemesen akar mulatni,

hozza meg a most legújabbban megjelent

GYÁRFÁS TELEFONÁL című kétdoldalas tréfás,
kacagtató hanglést.

HOEN LEMEZ PÉNZERT NEM KAPHATÓ.
Gyárfás Demó ezen lemezen ugyanazok megkacag-
tatja a hangját. Brójóti végig hallra nevettető!

• **ÁRA:** Hat darab ócska
• **használt hanglemez.**

KAZAROLAS
csakis

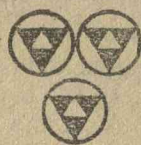
WAGNER

„HANGSZER
KIRÁLYNÁL”
kapható.

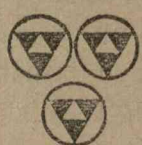
Országoserte elismert, előrendő magyar hangszerek és beszélgépek áruház.

BUDAPEST, VIII., József-körút 15/v.

Füssy József könyvnyomdája

könyv-, papír-, író-, rajz- és festőszer-
kereskedése Torda, Vallásszabadság-tér

Alapított
1867-ben.

Dombornyomású névjegyek, levélpapírosok és borítékok
szép és izléses kivitelben, olcsó árak mellett készülnek

Telefon
34 szám

Főszolgabírói, körjegyzői, papi, ügyvédi, végrehajtói és iskolai nyomtatvá-
nyok nagy raktára. Hazai és helybeli képes lev.-lapokban nagy választék.